T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 584
KARAR NO : 2015 / 596
KARAR TR : 28.09.2015

ÖZET : Adli ve idari yargı yerlerince, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan dava sebebiyle verilmiş ve kesinleşmiş iki ayrı görevsizlik kararı bulunmadığından; 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan başvurunun, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca reddi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.U.
Vekili : Av.G.Ö.
Davalı : Adana Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Daire Başkanlığı
Vekili : Av. F.T. (Adli Yargıda)

O L A Y : Adana İli, Çukurova İlçesi, Kanaliüstü Mahallesi 5069 ada 1 parsel arsa vasfi ile 12279 m² olarak tapuda kayıtlıdır. Taşınmazın tapu kaydı müşterek mülkiyet olarak;

2/12279 hissesi imar sonucu 09.01.1987 tarihinde Salih oğlu Seyfettin
241/12279 hissesi imar sonucu 09.01.1987 tarihinde Ali oğlu Hasan
241/12279 hissesi imar sonucu 09.01.1987 tarihinde Abdullah oğlu Durdu
69/12279 hissesi imar sonucu 09.01.1987 tarihinde Süleyman oğlu Mevlüt
50/12279 hissesi imar sonucu 09.01.1987 tarihinde Süleyman oğlu Mevlüt
1318/12279 hissesi imar sonucu 09.01.1987 tarihinde M.Rasim oğlu Metin Uyanık
35/12279 hissesi hibe sonucu 23.12.1998 tarihinde Maliye Hazinesi adına, kalan hisselerde üçüncü kişiler adına kayıtlıdır.

5069 ada 1 parsel sayılı taşınmaza hissedar olan A.oğlu D., S. oğlu M., A. oğlu H. ve S.oğlu S.'in kim ve nerede oldukları bilinmediğinden bu kişilere ait hisseler yönünden Adana 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin E:2008/788 K:2008/2028, E:2008/784 K:2008/2025, E:2008/840 K:2008/2032, E:2008/785 K:2008/2029 sayılı kararları ile Türk Medeni Kanun'un 427/1 maddesi gereğince Adana İli Defterdarı T.U.'nun kayyım olarak atanmasına karar verilmiştir. Davacı M.U.'ın zeminde 1350 m² yer kullandığı dolayısıyla malları kayyımla yönetilen kişilere ait hisselerin de davacı tarafından kullanıldığı gerekçesiyle Adana Valiliği, Defterdarlık Kayyımlık Bürosu Başkanlığı 27.04.2010 tarih 527/2-7594,7595,7599,7591, 7598 sayılı yazıları ile söz konusu hisseler için 21.11.2008-26.04.2010 tarihleri arasında takdir edilen toplam 551TL kullanım bedelinin ödenmesi için davacıya bildirimde bulunmuş, davacının talep edilen kullanım bedellerine ilişkin itirazı da Defterdarlık Kayyımlık Bürosu Başkanlığı'nın 18.08.2010 tarih 15153,15155,15154,15152,15151 sayılı cevabı yazılarıyla reddedilmiştir.

Diğer taraftan Adana Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı, 5069 ada 1 parselin 35 m² lik kısmının Maliye Hazinesi adına kayıtlı olduğunu; M.U.'ın zeminde bu 35 m² alanı fuzulen işgal ederek 15.10.2008-29.11.2010 tarihleri arasında kullandığı tespit edildiğinden, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. maddesi ve 19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmeliğin 85. maddesi uyarınca 01.12.2010 tarih ve 1 sayılı komisyon kararına istinaden 385.00 TL'nin tahakkuk ettirildiğini açıklayarak 03.12.2010 tarih 20605 sayılı Ecrimisil İhbarnamesi göndermiştir.

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Adana İli, Çukurova İlçesi, Kanaliüstü Mahallesi 5069 ada 1 parselin 12.279 m² olarak arsa vasfi ile kayıtlı olan taşınmazın 1318 m² sinin davacıya ait olduğunu, Adana Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Başkanlığı'nın bahsi geçen taşınmazda davacının hissesinden fazla olarak 35 m² lik kısmı işgal ettiği iddiası ile 15.10.2008-29.11.2010 tarihleri arasında 2 yıl, 1 ay, 15 gün için 385 TL ecrimisil ödemesinin istediğini, oysa davacının hissesinden fazla yer kullanmadığı gibi hissedarların yerlerinin fiilen ve hukuken belirlenmediğinden davacının 03.12.2010 tarih 20605 sayı ile gönderilen ecrimisil ihbarnamesi nedeniyle borçlu olmadığının tesbitine karar verilmesi istemiyle 25.04.2011 tarihinde adli yargıda dava açmıştır.

ADANA 4. SULH HUKUK MAHKEMESİ: 01.11.2011 gün ve E:2011/969 K:2011/2264 sayılı kararında "…davanın idarenin ecrimisil işlemi nedeniyle davacının borçlu olmadığının tespitine yönelik olduğu ve davaya bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu…" gerekçesiyle dava dilekçesinin görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiştir.

Davacı vekili bu kez 5069 ada 1 parselde fazladan kullandığı kısım için Adana Valiliği, Defterdarlık Kayyımlık Bürosu Başkanlığı tarafından tahakkuk ettirilen kullanım bedelinin ödenmesine ilişkin işlemler ile bunlara yapılan itirazların reddine ilişkin işlemlerin iptali için 22.11.2011 tarihinde idari yargıda dava açmıştır.

ADANA 1. İDARE MAHKEMESİ: 02.12.2011 gün ve E:2011/2095 K:2011/1811 sayılı kararında; "… Adana Defterdarlık Kayyımlık Bürosu Başkanlığı'nın kayyım sıfatıyla hareket ederek davacı adına kullanım bedeli tahakkuk ettirilmesinden kaynaklanan uyuşmazlığın, yukarıda anılan 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri

çerçevesinde kurulan kayyımlık ilişkisi uyarınca ve bu Kanun hükümleri uyarınca davacı ile kayyımlık makamı arasındaki özel hukuk ilişkisine dayalı olarak - davacıdan kullanım bedeli istenilmesine ilişkin olduğu ve anılan kullanım bedeli tahakkukuna esas olan arazi kullanımının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında olmadığı ve uyuşmazlığın bu Kanunun uygulanmasından da doğmadığı dikkate alındığında, taraflar arasındaki özel hukuk ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlığın adli yargıda çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır…" gerekçesiyle davanın 2577 sayılı Kanunun 15. maddesinin 1/a bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve verilen karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

DANIŞTAY ONUNCU DAİRESİ: 18.11.2014 gün ve E:2012/1151 K:2014/6670 sayılı kararında "…2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinin 1. fıkrasında; adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varması halinde, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuracağı ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteleyeceği; aynı maddenin 5791 sayılı Yasayla değişik 2. fıkrasında ise, yargı merciinin, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyasını da temin ederek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine göndereceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu durumda, Sulh Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerlerinde açılan davada, İdare Mahkemesince, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna ulaşılması halinde, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekirken, davanın tekrar görev yönünden reddedilmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır…" şeklindeki gerekçeyle kararın bozulmasına karar vermiştir.

ADANA 1. İDARE MAHKEMESİ: 06.05.2015 gün ve E:2015/582 sayılı gönderme kararında "…2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. Yargı merciince, önceki görevsizlik kararma ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" hükmüne yer verilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "İdare Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı değişik 5. maddesinde; "1- İdare Mahkemeleri, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki, a) İptal davalarını, b) Tam yargı davalarını, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerinden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları, d) Diğer kanunlarla verilen işleri çözümler.2- Özel Kanunlarda Danıştay'ın görevli olduğu belirtilen ve İdari Yargılama Usulü Kanunu ile İdare Mahkemelerinin görevli kılınmış bulunduğu davaları çözümler." hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında idari dava türleri; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından borçlu olmadığının tespiti için Adana 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada anılan Mahkeme'nin 01.11.2011 tarih ve E:2011/969, K:2011/2264 sayılı kararı ile davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğundan bahisle görevsizlik kararı verildiği, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı üzerine Mahkememizde bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Adana İli, Yüreğir İlçesi, Şeyhmurat Mahallesi, 5069 ada, 1 parselde kayıtlı olan taşınmazdaki Mahkemece kayyımlıkla idaresine karar verilen gaip şahsa ait hissenin davacı tarafından kullanıldığından bahisle kullanım bedeli tahakkuk ettirilmesine ilişkin işlemlere yapılan itirazın reddine ilişkin Adana Defterdarlık Kayyımlık Bürosu Başkanlığı işlemlerinin iptali istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır…" denilerek, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bir karar verilmesine kadar yargılamanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.09.2015 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Anayasa'nın 158. maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olduğu belirtilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin

Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir…"; 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. / Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir."; 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. / (Değişik ikinci fikra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." denilmiştir.

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi ile, yargı merciilerinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne re'sen başvurabilmelerine olanak tanınmış olup, böylece 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesine göre doğabilecek olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi bakımından daha ekonomik bir yöntem öngörülmüştür.

Buna göre, 19. madde kapsamındaki bir başvuruda da, 14. maddede öngörülen "... tarafları, konusu ve sebebi aynı olan dava..." koşulunun aranacağı doğaldır. Dava sebebi; talep sonucunu haklı göstermeye yarayan maddi vakıalar iken dava konusu; netice-i taleptir.

Olayımızda her iki davanın ortak olan dava sebebi; uyuşmazlığa konu parselde hisse sahibi olan davacı Metin Uyanık'ın zeminde hissesinden fazla yer kullandığıdır. Ancak Milli Emlak Müdürlüğü, Hazine hissesi nedeniyle 2886 sayılı Kanun ve Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine dayanarak ecrimisil talebinde bulunurken, Kayyımlık Bürosu malları kayyımla yönetilen gaip kişiler adına kayıtlı taşınmaz hisseleri yönünden kullanım bedeli talep ettiklerinden her iki davanın dava sebebindeki maddi vakıalar tamamı ile aynı değildir.

Davanın konusuna gelince; adli yargıda açılan davanın konusu, 5069 ada 1 parselde Maliye Hazinesine ait hisse yönünden ecrimisil ihbarnamesi ile talep edilen alacağın dolayısıyla davacının borçlu olmadığının tesbitine ilişkin olmasına rağmen; idari yargıda 5069 ada 1 parselde gaip kişiler A.oğlu D., S. oğlu M., A.oğlu H., S. oğlu S.'e ait hisseler yönünden 3561 sayılı Kanun gereğince istenen kullanım bedelinin iptaline ilişkin olması nedeniyle görev uyuşmazlığı olduğu iddia edilen kararlar arasında dava konuları arasında da ayniyet mevcut değildir.

Belirtilen duruma göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesinde yer alan " Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder." kuralı uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç :2247 sayılı Yasa'nın 19. Maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 28.09.2015 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN